

Woensdag 27 november 1918 – ochtendeditie

Te Bourtange zijn gisteren vier Belgen en een Fransman over de grens gekomen. Te Bellingwolde kwamen 11 Belgische krijgsgevangenen aan; ze werden evenwel door onze grenswacht over de grens teruggebracht.

Te Nieuweschans zijn gisteren namiddag vijf wagons Belgische, Franse en Italiaanse krijgsgevangenen uit Duitsland aangekomen.

Gistermorgen zijn te Oldenzaal 82 Belgische burgergevangenen over de grens gekomen.

Te Enschede zijn maandagnamiddag 1400 Engelse krijgsgevangenen aangekomen per trein, en een 100 Fransen, enige Belgen en een Italiaan te voet, uit de richting van Gronau. Grote drommen moeten er in aantocht zijn. Allen zijn in fabrieken ondergebracht. In totaal zijn thans te Enschede ongeveer 4000 krijgsgevangenen, onder wie 600 Fransen. Er is plaats in Enschede en Lonneker voor 5500 man.

In het verslag van het onderhoud, dat het Nederlands correspondentiebureau in Den Haag dezer dagen heeft gehad met de heer H. van Kol, staat dat deze zou hebben verklaard, dat de annexatie van Zeeuws Vlaanderen door België volgens hem een leuze was “van een kleine minderheid van activisten”. Het Groot-Nederlands Persbureau heeft de heer Van Kol gevraagd deze uiting te willen toelichten. De heer van Kol heeft hierop medegedeeld, dat een minder gelukkige woordkeuze in het spel was, en dat hij geenszins de Vlaamse activisten maar de Belgische annexionisten bedoeld had.

Afscheid van de Belgische studenten te Utrecht.

Prof. dr. G. W. Kernkamp, rector magnificus der Utrechtse universiteit, heeft gistermiddag tot de eerstejaars vertrekkende Belgische studenten aan deze hogeschool een toespraak gehouden. Een twintigtal mannelijke studenten en een vrouwelijke studente waren vertegenwoordigd, benevens de academische senaat, prof. De Louter, professor Michotte en professor Boon.

Hoe zal het, zo zegde prof. Kernkamp onder meer, in u gejubeld hebben, toen de vijand moest wijken van Vlaanderen's kust en toen de koning der Belgen zijn intocht kon houden te Gent, Brugge, Antwerpen en Brussel. Ik kan u de verzekering geven, dat wij ons van ganser harte verheugd hebben in hun vreugde en geluk. Alle onzijdige landen waren daarin een, dat zij hoopten België bevrijd en volledig hersteld te zien, één in hun grote bewondering voor de koning, die zich waarlijk vorstelijk heeft gedragen, voor de koningin, die aan alle vrouwen een voorbeeld heeft gegeven van deze betrachtning en zelfverloochening. Meer dan een ander land hebben wij Nederlanders in uw vreugde gedeeld, doordat steeds banden van nabuurschap en eeuwen van gemeenschappelijke geschiedenis ons hebben verbonden, doordat wij dezelfde taal spreken als een groot deel van uw landgenoten, maar bovenal doordat het lijden en strijden van het Belgische volk mede van grote invloed is geweest op de lotsbestemming van Nederland.

Wij, hoogleraren aan de Utrechtse universiteit, verheugen ons van ganser harte, dat wij ons onderwijs aan uw belangen konden dienstbaar maken. Met het grootste genoegen hebben wij samengewerkt met de gemengde Belgisch-Nederlandse examencommissie. Wat wij deden, hebben we van ganser harte en met liefde gedaan. We hebben er vertrouwen in, dat gij, die het Nederlandse volk beter hebt leren kennen dan bij de meesten van uw landgenoten het geval is, zult medewerken, om de geest van samenwerking nog inniger te doen zijn dan voor de oorlog het geval

was. Van Walen en Vlamingen verwachten wij, dat gij zult medewerken tot bevordering van het doel, dat Koning Albert in zijn eerste toespraak tot de kamer heeft gesteld: "eendrachtige samenwerking van hen, die door verschil van stam en taal anders gescheiden zouden zijn".

In België zijn de Duitse en de Franse beschaving met elkaar gemengd en gewijzigd; er is een beschaving ontstaan, die trekken van gemeenschap, maar toch ook haar eigen karakter vertoont. Prof. Pirenne heeft het zo juist gezegd: "Het is de historische roeping van het Belgische volk het bindend cement te zijn tussen de Germaanse en Romaanse beschaving". Ik hoop, dat door de invloed van het universitair onderwijs hier gevolgd, door de kennismaking met de Nederlandse beschaving, de Nederlandse taal en kunst, gij nog beter uitgerust dan tevoren zult kunnen medewerken aan de historische roeping aan uw volk opgelegd.

De woordvoerder der Belgische studenten, mr. Smets, uit Antwerpen, getuigde van hun blijdschap over de komende dingen, van hun weemoed en ontroering evenwel over wat ze zullen achterlaten, van hun genegenheid en dankbaarheid bovenal voor alle mensen en instellingen, die getoond hebben, dat de Nederlandse gastvrijheid geen blote formule is, maar een behoefte, een tweede natuur is van de medelijdende, medevoelende harten der Nederlanders.

Spreker dankte voor het genoten onderwijs en verzekerde, dat de colleges een onuitwisbare stempel hebben gedrukt op het wetenschappelijk leven. In het bijzonder uitte hij een woord van dank aan professor Schrijnen.

Hij deelde mede, dat binnen enkele dagen namens de Belgische studenten een gedenkteken zal worden aangeboden als blijk van hun

diepe, oprechte dankbaarheid en onverholen sympathie en waardering.

Nadat professor Michotte nog gesproken had, sloot professor Kernkamp met een slotwoord de plechtigheid.

Woensdag 27 november 1918 – avondeditie

Koningin Wilhelmina aan de stad Brussel.

Onze correspondent schrijft uit Brussel:

Op het telegram van hulde haar door de stad Brussel gezonden heeft de koningin het volgende antwoord geseind:

Zeer gevoelig voor de goede herinnering, die de stad Brussel aan mijn volk en mij bewaart, stel ik er prijs op haar opnieuw in dit historisch ogenblik ervan te verzekeren, dat mijn volk werkelijk gelukkig is geweest de broederlijke gastvrijheid te kunnen verlenen, welke de Belgen in Holland gevonden hebben.

Wilhelmina

Nederland en België.

Onze correspondent te Brussel schrijft:

Onze kolonie te Brussel heeft zich gedurende de feestdagen in België niet onbetuigd gelaten. Ze heeft aan koning Albert een huldebetuiging gezonden, waarin ze verzekert, na vier jaar het leed met de bevolking gedeeld te hebben, zich nu ook volop mee te verheugen in het gelukkig herstel. De Nederlandse vereniging zond

aan koningin Elizabeth een bloemenhulde en organiseerde een feestavond.

De bladen hebben nog steeds artikelen, waarin gewezen wordt op hetgeen ons land tijdens de oorlog voor België gedaan heeft, en bevatten betuigingen van hulde en dankbaarheid voor onze minister-resident van Vollenhoven.

De Duitse troepen door Limburg.

Reuter seint ons uit Londen:

De Daily Chronicle schrijft:

De Nederlandse regering, wiens vriendelikheden tegenover Duitsland gedurende de oorlog wij getracht hebben welwillend te beoordelen, heeft er nu weer aan toegevoegd, dat de Duitse troepen op hun terugtocht uit België door (Nederlands) Limburg mogen trekken. De omstandigheden, waaronder deze inbreuk op de onzijdigheid geschiedt, zijn nog niet duidelijk, maar, zo gezien, is een zeer ernstige overweging daarvan gerechtvaardigd.

Deze strook van Limburg is een territoriale onregelmatigheid, ontstaan krachtens het traktaat van 1839 door het conflict van naijver tussen de grote mogendheden en door de gezindheid van de meeste van die mogendheden ten gunste van de toenmalige koning van Nederland.

Niemand wenst deze toestand nu te verstoren, zolang Nederland trouw blijft aan zijn internationale verplichtingen, die uit het bezit van die landstreek voortvloeien. Wanneer echter plichten van zo groot belang worden terzijde gesteld, is het onmogelijk, niet ernstig te onderzoeken wat daaruit voortvloeit.

Gisteren zijn te Lobith 140 Fransen en Belgen, uit Duitse krijgsgevangenschap ontslagen, over de grens gekomen.

Te Oldenzaal zijn gisteren over de grens gekomen zes Franse en Belgische krijgsgevangenen, ontvlucht uit Minden.

Voor de stichting van een Nederlands paviljoen in het weeshuis van koningin Elizabeth voor Belgische oorlogswezen, waarmee Nederland hulde brengt aan koningin Elisabeth van België, is thans een ruim bedrag bijeengebracht, dat binnenkort aan hare majesteit zal worden aangeboden.

Het beoogde kapitaal van 500.000 F is ruim overschreden.

Het bestuur zal de aanbieding doen vergezeld gaan van een album, dat wordt vervaardigd door de sierkunstenaar T. Nieuwenhuis. Het zal behalve de oorkonde in de Nederlandse en Franse talen, alle namen bevatten van stichters en deelnemers.

Bij de Vlaamse Boekenhalle te Leiden is een verhaal verschenen van Belgische ballingschap: schetsen uit het vluchtoord Uden door Louis Brounts, met een voorwoord van senator Edgar Vercruysse. Portretten en illustraties wisselen de tekst af.

Van Belgische levenskracht en levenslust spreekt het boek onder al het geleden leed. Van dankbaarheid ook jegens de Hollanders, die met zoveel hebben geholpen.

Als alle Belgen, die naar hun land terugkeren, zo goede herinneringen aan ons meenemen als de schrijver en de inleider, zullen wij de nauwere kennismaking gedurende de oorlogsjaren in het minst niet behoeven te betreuren.

De ontloffingen te Brussel.

Onze correspondent schrijft:

Een commissie, bestaande uit leden van de rechterlijke macht, officieren en vertegenwoordigers van neutrale mogendheden, waaronder van het Nederlands gezantschap, meester van den Berkhof, heeft een onderzoek ingesteld naar de oorzaak der ontploffingen, die in de stations te Brussel hebben plaats gehad. Ze is tot de slotsom gekomen, dat, althans wat het Zuiderstation betreft, er moedwil van Duitse zijde in het spel is. Wij hopen binnenkort in de gelegenheid te zijn het rapport in zijn geheel mede te delen.

Een rapport van de heer Brunfaut, schepen van Laken, vermeldt, dat op 1 april van dit jaar in Brussel en voorgeborchten 32.919 kinderen de kantines voor verzwakte kinderen bezochten. De onkosten van deze kantines bedroegen fr. 2.888.304.

Visé is door de geallieerde troepen bezet.